

den invloed van den Amerikaanschen geest te geraken, dien wij hier gewoon zijn (aan het kerkgenootschap van dien naam wordt van zelfs alleen als volkomen uitdrukking daar van gedacht) *den geest van het methodisme te noemen*? Zeer zeker *niet*: indien geen gezond, veerkrachtig, zelfstandig kerkelijk, gereformeerd leven onder u is. Daartoe is de kerkelijke maatschappij, in wier midden gij verkeert met hare kerkgebouwen en liederen, hunne zondagscholen en vereenigingen u te machtig.

De reactie, die niets kan doen dan *tegenhouden*, of liever *tegenstribbelen* redt niet, levert slechts een bewijs van machteloosheid. Wie niet mede wil, wordt – als de stroom maar sterk genoeg wordt – medegesleept, of – wat ook al niet verkieslijk is – blijkt gelijk de huisvrouw van Lot alleen op de vlakte achter.⁷⁹

Gezond, gereformeerd leven zou, m. i., het Hollandsch element in Amerika kunnen redden voor het gevaar van vervloeiing. Daardoor zou tevens uwe kerk⁸⁰ in het westen, staande *in* niet *buiten* den bodem van het Amerikaansche volksleven gelijke eene plant zijn, die uit dien bodem opneemt wat haar leven voedt, en ofschoon in den loop van geslachten wel gewijzigd, en geacclimatiseerd, toch *diezelfde* plant blijft, wier soort en familie onmiddellijk door den plantenkundige kan worden aangeduid.

Het heeft mij gesmart, hier en daar in aanraking te komen met Hollanders, die zich in nevenkerken, wier oorsprong en karakter, om het minste te zeggen, niet de onze is, hebben verloren. Dat was een veeg teeken. Maar dat gold slechts *individueën*. De boom kan blijven bestaan, al verliest hij hier en daar een blad, eene twijf of zelfs een tak.

Het heeft mij nog meer gesmart *en* in het westen *en*, meer dan mij lief was, ook in het oosten, te bespeuren dat sommige mannen van invloed, idealen hadden overgenomen, denkbeelden hadden ingezogen, ten aanzien van 'vooruitgang', 'kerkelijke verdraagzaamheid', 'essentieele en niet essentieele waarheden', enz., enz., die met wiskundige zekerheid niet meer *de enkelen* alleen buiten de kerk, maar – vergeef de schijnbare paradox – *de kerk* buiten de KERK zullen plaatsen, en ten laatste op het verlies niet alleen van de distinctieve Gereformeerde Kerk onder de Hollanders in het westen maar even zeer onder de Amerikanen in het Oosten zal te staan komen.⁸¹

'Menschenkind', zegt de Heere tot Ezechiël, 'wat is het hout van den wijnstok, meer dan eenig ander hout',⁸² enz., enz. Israëls eenige beteekenis lag m.a.w. eenig en alleen in zijne goddelijke roeping. 'Vermenigvuldigde hij zich, gelijk Ephraïm met de volken, dan verloor hij zijn God, maar met zijn God, ook *zichzelven*'.⁸³ Daarmede *verviel* immers de reden van zijn *afzonderlijk bestaan*. Hij was NIETS meer, omdat hij IETS ANDERS wou wezen.

De Hope werd hoofdzakelijk gelezen in de westelijke, grotendeels nog Nederlandstalige, tak van dit kerkgenootschap.

⁶⁸ Hoedemakers doelt op de Nederlanders die sinds 1846 naar de Verenigde Staten trokken.

⁶⁹ Diedrich Knickerbocker was een figuur die de Amerikaanse schrijver Washington Irving bedacht als auteur van zijn *A History of New-York from the Beginning of the World to the End of the Dutch Dynasty*, by Diedrich Knickerbocker (Philadelphia: Inskeep & Bradford, 1809). Knickerbocker, in het boek een Nederlands historicus, werd de bijnaam voor de afstammelingen van de Nederlandse gemeenschap in New York en van New Yorkers in het algemeen.

⁷⁰ Van 20 tot 23 september 1882 verbleef Hoedemaker in New York, onder meer om er een predikantenconferentie bij te wonen.

⁷¹ Washington Irving (1783–1859) was een Amerikaanse schrijver en historicus. Hij werd beroemd door de Knickerbocker-figuur, die hij opvoerde als Nederlands historicus die de geschiedenis van New York schreef, en door zijn korte verhalen 'The Legend of Sleepy Hollow' and 'Rip Van Winkle'.

⁷² Omstreeks 1880 kwam een nieuwe emigratiegolf op gang, die, mede dankzij de dalende reiskosten, ook onbemiddelde Nederlanders naar de Verenigde Staten bracht.